

VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI ROKU 2003

LEDEN

- • ÚOHS povolil investiční pobídky ve prospěch společnosti **Siemens Elektromotory**. Výjimka ze zákazu veřejné podpory se týká slevy na dani z příjmu, hmotné podpory vytváření nových pracovních míst ve výši 120 000 Kč na jedno místo a podpory rekvalifikace zaměstnanců. Poskytovatelem je Ministerstvo průmyslu a obchodu.
- • Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář zamítl rozklad zadavatele **Statutárního města Brna** a potvrdil výrok prvoinstančního rozhodnutí ÚOHS včetně pokuty **70.000 korun**. Ve svém rozhodnutí konstatoval, že Statutární město Brno porušilo při zadání zakázky na opravu Nové radnice zákon. Zadavatel zakázku rozdělil na třináct dílčích veřejných zakázek, které označil jako údržbářské práce podle jednotlivých řemeslných profesí a zadal je jednodušším způsobem, než by odpovídalo výši celkového peněžitého závazku. Statutární město Brno uzavřelo smlouvu na plnění zakázky, aniž by písemně vyzvalo alespoň pět zájemců k podání nabídky.

ÚNOR

- • Předseda ÚOHS potvrdil pokutu **450 tisíc korun České lékařské komoře**. Komora v roce 2001 doplnila svůj „Katalog nadstandardní péče“ o ceny služeb ambulantní zdravotní péče. Přitom tyto ceny byly označeny jako minimální s tím, že měly být členy komory dodržovány. „**Tím byl porušen zákon o ochraně hospodářské soutěže, neboť toto jednání je zakázaným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, které může vést k narušení hospodářské soutěže na trhu služeb ambulantní zdravotní péče,**“ uvedl **předseda Josef Bednář**, který dále ve svém rozhodnutí České lékařské komoře uložil provést u všech verzí Katalogu a materiálů stejného charakteru takové úpravy, aby neobsahovaly ceny služeb ani návody na způsob jejich tvorby.

- • Na základě žádosti ministerstva financí byla povolena výjimka ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **VÁLCOVNY PLECHU**. Výjimka se týkala kapitalizace pohledávky České konsolidační agentury a její dceřinné společnosti Konpo, s.r.o. v celkové výši 291.760.000 korun, jejich vkladem do základního jmění společnosti VÁLCOVNY PLECHU.
- • Úřad ukončil správní řízení ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro společnost **ČEZ** v souvislosti s prodejem majetkové účasti na podnikání osmi regionálních distribučních společností tak, že toto řízení zastavil. ÚOHS došel k závěru, že se v tomto případě **nejedná o veřejnou podporu** ve smyslu zákona.
- • Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil pokutu **480.284 korun** statutárnímu městu Brnu za porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 8.8.2002 ÚOHS posuzoval celkem 17 případů veřejných zakázek zadaných uvedeným zadavatelem. Ve 12 případech konstatoval závažné porušení zákona.

Zadavatel přitom podal rozklad k předsedovi ÚOHS pouze proti pěti bodům výroku napadeného rozhodnutí. Největší pokuta 300.000 korun byla uložena za porušení zákona v případě zakázky týkající se "**rekonstrukce objektu Janáčkova divadla v Brně**". V předložené dokumentaci nebyly obsaženy doklady prokazující splnění kvalifikačních předpokladů vybraným uchazečem před podpisem smlouvy. Dále výběr smluvního partnera zadavatel nezvolil adekvátně k výši budoucího peněžitého závazku a následně uzavíral k původní smlouvě dodatky formou výzvy jednomu zájemci, aniž byly naplněny zákonné předpoklady. Podobně jako v předchozím případě byla i přes námitky zadavatele uložená pokuta ponechána v původní výši u zakázky na "rekonstrukci staré správní budovy ZOO" (70.000) a zakázky na "rekonstrukci Domu pánů z Kunštátu" (40.000). V případě zakázky "modernizace a rekonstrukce ZŠ Mešťanská 21, Brno-Tuřany" byla rozhodnutím předsedy pokuta snížena z 55 tisíc na 30 tisíc, v případě "nástavby MŠ Heyrovského 11 na Domov pro matky s dětmi - zhotovení díla" bylo upuštěno z uložení pokuty ve výši 15 tisíc. „**Celkovou částku 520.284 korun, která byla prvostupňovým rozhodnutím městu Brnu uložena jsem tedy snížil o čtyřicet tisíc korun,**“ konstatoval předseda Bednář.

BŘEZEN

- • ÚOHS na základě žádosti ministerstva průmyslu a obchodu povolil s podmínkami výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **OKD, OKK**. Výjimka se týká prominutí dlouhodobých závazků vyplývajících z účasti státního rozpočtu na ekologizaci společnosti ve výši osmdesáti milionů korun a z využití česko-polského clearingu ve výši třiapadesáti a půl milionů korun vůči státnímu rozpočtu.
- • Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém druhoinstančním rozhodnutí **povolil** s třemi podmínkami spojení společnosti **ČEZ a regionálních distributorů elektrické energie**. Předseda ÚOHS přitom v hlavních bodech výroku prakticky **potvrdil** prvostupňové rozhodnutí antimonopolního úřadu z prosince roku 2002. „**Účastník řízení je povinen prodat akcie představující čtyřiatřicet procent základního kapitálu společnosti ČEPS. Dále je ČEZ povinen odprodat veškeré jím vlastněné akcie**

společností Pražská energetika, Jihočeská energetika a Jihomoravská energetika, které má nyní na základě fúze získat. Třetí podmínka stanoví závazek odprodat vlastněné akcie jedné z regionálních elektroenergetických distribučních společností, kterou má společnost ČEZ na základě tohoto rozhodnutí nabýt,“ uvedl ke stanoveným podmínkám pro fúzi předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář.

Předseda ÚOHS v rozkladovém řízení vyhověl některým námitkám ČEZu. Prodlouženy byly lhůty pro splnění jednotlivých podmínek stanovených v rozhodnutí. Převod akcií, které má ČEZ odprodat nebude podléhat předchozímu souhlasu antimonopolního úřadu.

Druhoinstanční rozhodnutí dále nestanoví komu má být odprodán akciový podíl účastníka řízení na základním kapitálu společnosti ČEPS. Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář tak zčásti vyhověl námitkám společnosti

ČEZ. Věcná podstata napadeného prvoinstančního rozhodnutí ÚOHS však zůstala nezměněna.

„Uložením podmínek ÚOHS minimalizuje rizika, že by jak podnikatelé, tak i v budoucnu koneční spotřebitelé mohli přijít o úspory vyplývající z fungující konkurence a z postupných liberalizačních kroků v oblasti elektroenergetiky. V současné době soupeří významní dodavatelé elektrické energie, tj. ČEZ a osm

distribučních společností o zákazníky, kterým dodávají tuto energii. Navrhovaným spojením by došlo k podstatnému snížení těchto konkurujících si subjektů. Uložením podmínek ze strany ÚOHS se toto riziko minimalizuje a lze tedy očekávat, že zmíněné úspory budou nejen celkově vyšší, ale co je důležité, lze se oprávněně domnívat, že se tyto úspory budou týkat všech spotřebitelů, tj. i občanů v důsledku očekávaného otevření trhu elektroenergetiky od 1.1.2006. Oprávněně se také lze domnívat, že úspory vzniklé zajištěním fungování soutěže přispějí ke konkurenceschopnosti podniků, protože u většiny výrobků cena energie tvoří nezanedbatelnou část nákladů. Řízení bylo náročné, ÚOHS věnoval od samého začátku velkou pozornost zejména dopadům na konečného spotřebitele a také i dopadům na celou podnikatelskou sféru a hledal řešení, aby také umožnil vznik silného subjektu, který bude konkurenceschopný i na evropském trhu,“ zdůraznil předseda Bednář.

DUBEN

➤ *Předseda Josef Bednář v Brně přivítal předsedkyni francouzské Rady pro hospodářskou soutěž Marie-Dominique Hagelsteen. Tématem jednání byla zejména výměna zkušeností z prokazování kartelových dohod. „Tyto případy si jsou velmi blízké, téměř totožné a způsoby projevu protisoutěžních praktik jsou shodné jak na trhu Francie, tak na trhu České republiky,“ uvedl předseda Bednář. Pracovního jednání se za francouzskou stranu dále zúčastnila obchodní radová a vedoucí Ekonomické mise Francouzského velvyslanectví Florence Dobelle a také Jean-Michel Peltier, který má na starosti*

francouzský twinning na českém Ministerstvu spravedlnosti.

- • Úřad pro ochranu hospodářské soutěže **povolil** výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **TESCAN**. A to formou dotace na podnikatelskou činnost, jež bude poskytnuta v souladu s podmínkami **Rámcového programu pro podporu vzniku a rozšíření technologických center** schváleného usnesením vlády České republiky v červnu loňského roku. Cílem tohoto programu je podpora investičních projektů vedoucích k rozšiřování a zakládání technologických center, týkajících se high-tech výrobků a technologií na území České republiky a vytváření nových pracovních příležitostí pro vysoce kvalifikované pracovníky.
- • Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **MORA MORAVIA**. Výjimka ve výši 74,75 milionů korun měla být poskytnuta v rámci postoupení pohledávek České konsolidační agentury.
- • ÚOHS **povolil s podmínkami** výjimku ze zákazu veřejné podpory formou investičních pobídek pro společnost **Furukawa Electric Autoparts Central Europe**. Výjimka se týká slevy na dani z příjmů, hmotné podpory vytváření nových pracovních míst ve výši 80.000 Kč na jedno pracovní místo a hmotné podpory rekvalifikace zaměstnanců ve výši 25 procent ze souhrnně vynaložených nákladů příjemce podpory na školení a rekvalifikaci celkového počtu nově zaměstnaných osob.

Foto: Igor Zehl

➤ *Jedinou institucí státní správy, na kterou během své jednodenní návštěvy Brna 28. dubna zavítal premiér Vladimír Špidla, byl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Během přibližně čtyřicetiminutové schůzky s předsedou byly mj. projednány otázky nové legislativy. Po setkání s předsedou Bednářem pak premiér před novináři připomněl význam a nezávislost antimonopolního úřadu.*

KVĚTEN

- • ÚOHS **povolil s podmínkami** výjimku ze zákazu veřejné podpory formou investičních pobídek ve prospěch společnosti **Miele technika**. Výjimka se týká slevy na dani z příjmů, hmotné podpory vytváření nových pracovních míst ve výši 120.000 Kč na jedno pracovní místo a hmotné podpory rekvalifikace zaměstnanců ve výši 30 procent ze souhrnně vynaložených nákladů příjemce podpory na školení a rekvalifikaci celkového počtu nově zaměstnaných osob.
- • Předseda Úřadu uložil pokutu **šest milionů korun** společnosti **Česká rafinérská**. Uvedená společnost zneužila svého dominantního postavení na trhu petrochemických surovin. Česká rafinérská v rámci vyjednávání o podmínkách dodávek těchto surovin

přerušila dne 31. května 2002 o půlnoci na dobu cca 39 hodin bez objektivně ospravedlnitelného důvodu dodávky svému dlouhodobému odběrateli, společnosti Chemopetrol. Odmítnutí dodávek po jistou dobu by nebylo v rozporu se zákonem, pokud by měl k němu dominantní soutěžitel dostatečně ospravedlnitelný důvod. „**Z předložených důkazů jsem dospěl k závěru, že Česká rafinérská si byla vědoma nezbytnosti nadále ve spolupráci pokračovat. Jak se později ukázalo, nebyly vyčerpány všechny možnosti k řešení neshod mezi uvedenými společnostmi,**“ konstatoval předseda Bednář. Protisoutěžním jednáním České rafinérské byla způsobena újma společnosti Chemopetrol. A to již tím, že po přerušení dodávek musela vyvinout takovou aktivitu, která spočívala v realizaci jednotlivých úkonů odvracejících nebezpečí vyplývající z přerušení dodávek, a která tak měla nepochybně svůj dopad v úrovni finanční.

ČERVEN

- • Předseda ÚOHS uložil pokutu ve výši 2,3 milionu korun společnosti Plzeňský Prazdroj za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Dalšímu účastníkovi řízení, společnosti Pivovar Radegast, nebyla sankce uložena, neboť tato společnost po podání rozkladu na základě sloučení s Plzeňským Prazdrojem a Pivovarem Velké Popovice zanikla. „**Společnosti Plzeňský Prazdroj a Pivovar Radegast porušily zákon tím, že ve svých smlouvách o zajištění reklamy a propagace zavazovaly a dále zavazují provozovatele pohostinských zařízení odebrat ročně minimální množství hektolitrů piva. Takovéto dohody jsou podle zákona zakázané a neplatné a mohou ve svém kumulativním účinku vést k narušení hospodářské soutěže na trhu piva dodávaného ke spotřebě v provozovnách pohostinských zařízení,**“ uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář. Při stanovení výše pokuty bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že Plzeňský Prazdroj porušil zákon o ochraně hospodářské soutěže opětovně (v roce 1998 pokuta 450.000 Kč za zakázané smlouvy týkající se výhradního nákupu piva). Výše uvedené sankce pak v sobě zahrnuje hledisko jak represivní, tak preventivní. Přestože se v tomto řízení nejednalo o přímé stanovení výhradního odběru, bylo možné v jednání této společnosti spatřovat snahu o opětovné zavazování svých odběratelů takovým způsobem, který u většiny zavázaných provozoven negativně působí na konkurenční prostředí s obdobnými účinky jako závazky výhradní. Tyto protisoutěžní účinky mohou vést ke zúžení možnosti spotřebitele vybrat si mezi výrobky různých výrobců piva.

- • Předseda Josef Bednář se v mexické Meridě zúčastnil **výroční konference celosvětové organizace soutěžních úřadů ICN**. Na této konferenci byla dosažena řada podstatných závěrů, z nichž budou těžit zejména spotřebitelé. Členové ICN přijali také sedm praktik pro kontrolu fúzí, jejichž cílem je zefektivnit přezkoumávání a současně eliminovat nadměrné finanční náklady při mnohonásobné notifikaci pro podnikatele.
- • Úřad pro ochranu hospodářské soutěže **nepovolil** výjimku ze zákazu veřejné podpory pro společnost **Sandra Textile Mills**, formou zvýhodněného nájmu pozemků

specifikovaných ve smlouvě o nájmu mezi městem Frýdek-Místek a jmenovanou společností.

- • **Občané České republiky v referendu rozhodli o vstupu ČR do Evropské unie.** ÚOHS v této souvislosti pokračoval na přípravách nových zákonů, týkajících se jeho působnosti.

Přehled hlavních změn:

I. Ochrana hospodářské soutěže

- Na jednání, které by mohlo ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie se bude aplikovat přímo evropské právo
- ÚOHS bude moci provádět šetření za asistence policie a ve výjimečných případech i mimo obchodní prostory a poskytovat součinnost pracovníkům EK provádějícím šetření na území ČR
- Usnadnění situace pro malé a střední podnikatele
- V případě tzv. kartelových dohod nebude třeba žádat Úřad o udělení výjimky z jejich zákazu, ale za splnění zákonem stanovených podmínek bude výjimka platit přímo ze zákona
- Povolení Úřadu bude vyžadováno u výrazně menšího počtu fúzí

- Novela zákona počítá se zrušením tzv. určovacího řízení – ÚOHS v budoucnu nebude přebírat roli poradenských a advokátních kanceláří

II. Veřejná podpora

- O povolení veřejné podpory bude **rozhodovat přímo Evropská komise**, Úřad bude poskytování podpory **monitorovat a koordinovat spolupráci s EU**
- **Evropská komise** bude moci provádět **šetření na místě** u poskytovatelů a příjemců veřejné podpory

III. Veřejné zakázky

- **Zvýšení sankcí** při porušení zákona pro zadavatele
- **Zrychlení zadávacího procesu** (např. prokazování kvalifikace – Ministerstvo pro místní rozvoj povede seznamu kvalifikovaných dodavatelů).
- **Zrušení zvýhodnění** tuzemských uchazečů o veřejné zakázky

ČERVENEC

- • Nabyla účinnosti nová vyhláška, týkající se prodeje a servisu automobilů, která ruší řadu omezení. „**Prodejce již nebude povinen současně prodávat nová motorová vozidla i poskytovat opravárenské a údržbářské**

služby a obdobně opravce motorových vozidel není povinen tato vozidla prodávat. Vyhláška vytváří vhodnější podmínky pro soutěž při prodeji motorových vozidel, náhradních dílů na motorová vozidla a poskytování opravárenských služeb. Cílem je, aby trh fungoval jak ve prospěch spotřebitele, tak i výrobců, kteří budou moci snadněji nabízet a prodávat auta a náhradní díly v rámci celé ČR a protože je tato vyhláška konformní s novou blokovou výjimkou platnou v EU od října 2002, tak i v rámci Unie. Prodejci budou moci prodávat automobily více než jedné značky a to i od výrobců vzájemně si konkurujících. Zároveň nebudou povinni provádět opravy a údržbu automobilů. Tím se otevírá prostor pro vytváření nových pracovních příležitostí nejenom v oblasti prodeje aut a náhradních dílů, ale také v oblasti opravárenských služeb,“ uvedl předseda Josef Bednář.

- • Předseda ÚOHS znovu uložil **pokutu 200.000 korun Komoře veterinárních lékařů České republiky**. Komora porušila zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že stanovila minimální cenu za posuzování rentgenových snímků na dysplasi kyčelních kloubů u psů. Tento výrok byl potvrzen v řízení u Vrchního soudu v Olomouci s tím, že rozhodnutí o stanovení minimální ceny za uvedenou službu je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, které na trhu posuzování rentgenových snímků na dysplasi kyčelních kloubů psů v České republice narušilo hospodářskou soutěž mezi poskytovateli této služby. Soud však výrok rozhodnutí Úřadu v části týkající se pokuty zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil k dalšímu řízení. Podle odůvodnění rozsudku totiž nemohl vyvodit závěr o její konkrétní výši, protože neměl žádný podklad k tomu, zda výše pokuty 200.000 Kč existenčně uvedenou komoru neohrozí či nenaruší plnění jejích úkolů vyplývajících ze zákona o této komoře. Předseda ÚOHS ve svém rozhodnutí po novém přezkoumání věci dospěl k závěru, že částka 200.000,- Kč Komoru veterinárních lékařů ČR existenčně neohrozí ani výrazně nenaruší její chod, a tím i plnění úkolů ze zákona.

Foto: Igor Zehl

► V létě 2003 ukončil svou misi v naší zemi vedoucí delegace a velvyslanec Evropské komise v ČR Ramiro Cibrian. Jeho poslední návštěva Brna v diplomatické funkci vedla na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. „Spolupráce s ÚOHS a s panem předsedou Bednářem byla po dobu mého působení v České republice výborná,“ zdůraznil po setkání s předsedou antimonopolního úřadu významný představitel Evropské komise Ramiro Cibrian.

SRPEN

- • Předseda ÚOHS **zamítl** rozklad společnosti **Mediaprint & Kapa Pressegrasso** ve věci distribuce tisku. Ani nově provedené výslechy dalších osob neměly takovou důkazní sílu, aby mohly zásadním způsobem zpochybnit závěry prvostupňového rozhodnutí úřadu.

Koordinovaný postup šesti vydavatelských společností (ASTROSAT, BORGIS, Československý sport, MAFRA, RINGIER a VLTAVA-LABE-PRESS) při vypovězení dodávek periodického denního tisku jeho distributorovi společnosti Mediaprint nebyl prokázán.

- • Předseda Josef Bednář potvrdil v řízení o rozkladu prvostupňové rozhodnutí, kterým se **nepovoluje** spojení německé společnosti **Südzucker** a francouzské společnosti **Saint**

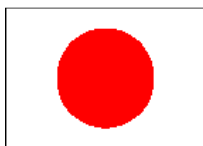

Louise Sucre. Rozklad proti prvoinstančnímu rozhodnutí, který předseda ÚOHS zamítl, podaly obě jmenované společnosti. Po prozkoumání všech skutečností dospěl předseda ÚOHS k závěru, že v případě povolení fúze by vzniklý subjekt disponoval takovou hospodářskou a finanční silou, která by mu

umožnila chovat se v podstatné míře nezávisle na ostatních soutěžitelích a spotřebitelích. To by pak mohlo vést ke značnému omezení soutěže na trhu s cukrem v ČR. Ve svém rozhodnutí předseda ÚOHS **zohlednil možný dopad na konečného spotřebitele**, protože silné postavení vzniklého subjektu by mohlo vést ke zvýšení ceny cukru. Z uskutečněných analýz vyplývá, že při průměrné roční spotřebě cukru čtyřčlenné rodiny (145 kg) by v důsledku provedeného spojení a navýšení cen o přibližně dvacet procent (tedy až 4 Kč na 1 kg) zaplatila tato rodina každoročně přibližně o zhruba šest set korun za cukr více.

Při posouzení návrhu na povolení spojení soutěžitelů bylo třeba zohlednit všechna rozhodná kritéria. To znamená výrazné navýšení tržní síly vznikem spojeného subjektu, omezení vstupu potenciální konkurence na český trh, silné postavení spojujících se společností v okolních regionech, které jim umožňuje do České republiky cukr dovážet. Zohledněny byly samozřejmě i možné dopady na konečného spotřebitele, spočívající ve zvýšení výdajů rodin za nákup cukru či potravinářských výrobků obsahujících cukr. Předseda ÚOHS Josef Bednář připomněl, že navrhovaná fúze by podstatně zhoršila strukturu trhu, který je i přes regulační opatření státu potenciálně konkurenční. Nebezpečí zhoršení struktury trhu bylo shledáno o to vyšší, že přetrvávajícím trendem je uzavírání cukrovarů s nízkou zpracovatelskou kapacitou. Vstup nových cukrovarů na trh lze přitom jen stěží předpokládat.

- • ÚOHS **povolil** výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti **Honeywell**. Formou výjimky je dotace na podnikatelskou činnost a dotace na školení a rekvalifikaci zaměstnanců poskytnutá v souladu s podmínkami Rámcového programu na podporu vzniku a rozšíření technologických center. Poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.
- • **Předseda Úřadu** svým rozhodnutím zvýšil pokutu uloženou zadavateli **městu Opava**. V prvostupňovém rozhodnutí činila sankce za závažné porušení zákona o zadávání veřejných zakázek 20.000 Kč. Tuto částku předseda ÚOHS zvýšil na 32.000 Kč.

- • Dvě hodiny jednala s předsedou ÚOHS Josefem Bednářem **japonská** soutěžní komisařka Aiko Shibata. Šlo o první návštěvu zástupce japonské antimonopolní instituce na ÚOHS v Brně.

ZÁŘÍ

- • Předseda ÚOHS zamítl rozklad podaný **Fakultní nemocnicí Olomouc**. Uvedenému zadavateli tak byla pravomocně uložena za porušení zákona o zadávání veřejných zakázek v obchodní veřejné soutěži na "generálního dodavatele technického vybavení kardiochirurgie a II. chirurgie" **pokuta 50.000 Kč**. Nemocnice v rozporu se zákonem nevyloučila uchazeče společnost MEDISAP, který nesplnil podmínky soutěže, když nedoložil doklady prokazující způsobilost jím nabízeného zařízení.
- • ÚOHS **povolil** fúzi, v jejímž důsledku má společnost **Terex Corporation** prostřednictvím společnosti GP omikron získat od SDC Prague. akcie představující majoritní podíl na základním kapitálu společnosti **TATRA**. Společnost Terex byla již před navrhovanou transakcí menšinovým akcionářem Tatry.

ŘÍJEN

- • **Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Josef Bednář uložil pokutu v úhrnné výši 51 miliónů korun společností BILLA (28 miliónů Kč) a JULIUS MEINL (23 miliónů Kč)**. Jedná se o druhou nejvyšší **pravomocně** uloženou sankci v historii úřadu. Uvedené společnosti porušovaly v letech 2001 a 2002 zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že se dohodly koordinovat a sladovat své nákupní ceny zboží a

obchodní podmínky vůči svým dodavatelům. Jedná se o cenový kartel, který je obecně považován za zvlášť závažné omezení soutěže. Jsou-li takové dohody uzavírány mezi horizontálními konkurenty na poptávkové straně trhu, dochází k přiblížení nebo sjednocení jejich nákupních podmínek v oblasti ceny. „**Tím si účastníci kartelu přestávají konkurovat v nákupní ceně zboží a omezují tak smluvní volnost dodavatelů sjednat cenu**

v individuálním vztahu nabídky a poptávky,“ zdůraznil předseda ÚOHS **Josef Bednář**.

Společnosti BILLA a JULIUS MEINL si v rámci spolupráce vyměňovaly mezi sebou informace o svých nákupních cenách a systému bonusů a slev. Ty si porovnávaly a po dodavatelích požadovaly vyrovnání svých dosavadních finančních podmínek pro nákup zboží na úroveň druhého účastníka řízení, jestliže je měl výhodnější a navíc i finanční kompenzace na vyrovnání vzniklých rozdílů. Nezákonný byl i požadavek obou společností na další platbu, tzv. alianční bonus, odůvodněný v podstatě jen možností dodávat stejný sortiment do obou obchodních sítí. V případě nesouhlasu se stanovenými podmínkami se dodavatelé vystavovali hrozbě odstoupení od smlouvy ze strany účastníků řízení. Je přitom vysoce pravděpodobné, že riziko ukončení dodávek ve vztahu k možnostem alternativního uplatnění zboží na trhu by bylo pro dodavatele citelné.

Záměrem společností BILLA a JULIUS MEINL bylo dosáhnout vyššího zisku a zlepšení jejich konkurenceschopnosti na trhu. Ne však cestou férové soutěže, ale prostřednictvím uzavření zakázané dohody.

- • ÚOHS povolil s podmínkami výjimku ze zákazu veřejné podpory ve prospěch blanenské společnosti **BLATA**. Formou této veřejné podpory je sleva na dani z příjmu.
- • ÚOHS povolil výjimku ze zákazu veřejné podpory ve výši 16 838 653 Kč ve prospěch svitavské společnosti **Vigona**. Formou této podpory je zvýhodněný prodej pozemků v průmyslové zóně Paprsek na svitavském Předměstí o celkové rozloze necelých sto tisíc metrů čtverečních.
- • Předseda ÚOHS ve svém druhostupňovém rozhodnutí **uložil pokutu 50 tisíc korun České asociaci úklidu a čištění**. Asociace porušila zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že na jednání 7. valné hromady schválila 2. verzi Standardů úklidu s doporučeným cenovým rozpětím služeb úklidu a čištění, kterou následně uveřejnila na svých internetových stránkách. „**Rozhodnutí valné hromady o schválení Standardů úklidu s doporučeným cenovým rozpětím je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů o nepřímém určení ceny uvedených služeb, které mohlo vést k narušení hospodářské soutěže na trhu služeb úklidu a čištění,**“ **uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář**. Zveřejněním Standardů úklidu s doporučeným cenovým rozpětím na internetových stránkách asociace mohlo přitom dojít k narušení soutěže nejen v rámci členské základy asociace. Rovněž soutěžitelé, kteří nejsou členy asociace, mohli být tímto cenovým doporučením ovlivněni a to nejen při tvorbě vlastních cen, ale i vzhledem ke skutečnosti, že získali přístup k velmi citlivým informacím, jakými tvorbou a úroveň cen za konkurenční služby poskytované členy asociace nepochybně jsou.

LISTOPAD

- • Předseda Úřadu ve svém druhostupňovém rozhodnutí uložil pokutu **6,5 milionů korun společnosti ČESKÝ TELECOM**. Společnost ČESKÝ TELECOM porušila zákon o ochraně hospodářské soutěže tím, že ve třech Rámcových kupních smlouvách a podmínkách prodeje a distribuce předplacených karet uzavřených s odštěpnými závody České pošty a ve Smlouvě o dodání privátních předplacených telefonních karet uzavřené se společností STUDENT AGENCY uložila kupujícím a odběrateli povinnost prodávat a distribuovat předplacené karty X za stanovenou nominální cenu. „**Jedná se o dohody o přímém určení cen, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu předplacených karet X. Dále ČESKÝ TELECOM porušil zákon tím, že v Rámcových kupních smlouvách s distributory telefonních karet uváděl údaj o jejich maloobchodní ceně či nominální hodnotě, což na základě provedeného dokazování výsledkem svědků a oslovením jednotlivých distributorů mohlo rovněž vést k narušení hospodářské soutěže tentokrát na trhu telefonních karet pro využití ve veřejných telefonních automatech,**“ **uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář**.

Jednáním ČESKÉHO TELECOMU došlo k narušení hospodářské soutěže na jmenovaných trzích. A to nejen omezením svobodné volby distributorů stanovit si pro prodej telefonních karet koncovým zákazníkům cenu podle vlastního uvážení, ale rovněž omezením konkurenčního prostředí ve prospěch ČESKÉHO TELECOMU. Tato společnost totiž nemusela čelit žádné cenové konkurenci, která by existovala, kdyby jiní prodejci prodávali telefonní karty za nižší ceny. Výše pokuty byla stanovena s ohledem na preventivní a výchovnou funkci.

- • Předseda ÚOHS uložil pokutu 100 000 Kč Českému svazu zpracovatelů masa (ČSZM) za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže. **„Český svaz zpracovatelů masa v lednu roku 2002 doporučil svým členům přenést náklady spojené s povinným vyšetřením jatečního skotu na BSE na dodavatele, a to u krav ve výši 1 500 Kč za kus a u býků a jalovic starších třiceti měsíců v plné výši těchto nákladů. Uvedené jednání mohlo narušit hospodářskou soutěž na trhu dodávek jatečního skotu určeného ke zpracování,“ uvedl předseda ÚOHS Josef Bednář a dodal, že „porušení zákona nebylo úmyslné, avšak spočívá pouze v rovině nedbalostní.“** Výše pokuty má proto v tomto případě plnit zvláště významnou preventivní a výchovnou funkci. Dále byla uložena opatření k nápravě, a to zrušit doporučení členům ČSZM přenést náklady spojené s povinným vyšetřením jatečního skotu na BSE na dodavatele jatečního skotu (včetně způsobu plného a částečného přenesení těchto nákladů dle stáří a kategorie skotu), a všechny členy ČSZM o tomto rozhodnutí ÚOHS informovat.
- • Předseda Bednář se na Nejvyšším soudě ČR zúčastnil mezinárodní konference o judikatuře Evropského soudního dvora a jejím významu pro české právní prostředí. Na této konferenci přednesl přednášku Právo na ochranu hospodářské soutěže a role ÚOHS po vstupu ČR do EU, která se setkala se značným ohlasem.

➤ *Soutěž může mít různé podoby. Týká se například i výtvarného umění, kde vítězí samozřejmě kvalita. V tomto duchu se vyjádřil předseda Josef Bednář v Janáčkově divadle při svém krátkém proslovu, kterým zahájil výstavu Hudba v obrazech malíře Stanislava Havlíka. Ten je podobně jako předseda ÚOHS rodákem z Blanenska. Na snímku předseda Bednář diskutuje před obrazem jmenovaného umělce s ředitelem Centra experimentálního divadla Petrem Oslzlým.*

PROSINEC

- • ÚOHS **povolil** spojení soutěžitelů K & K Capital Group a.s. na straně jedné a Cestovní kanceláře FISCHER, a.s., FISCHER, s.r.o. a FISCHER AIR, s.r.o. na straně druhé. Společnost K & K Capital Group má na základě uzavřených smluv získat majoritní obchodní podíl v jmenovaných firmách Václava Fischera. **Spojení nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže.** Antimonopolní úřad také proti němu neobdržel žádnou námitku. ÚOHS v daném případě rozhodl ještě před uplynutím 30denní lhůty určené zákonem pro vydání rozhodnutí. Bylo tomu tak i díky dobré spolupráci s účastníkem řízení, který antimonopolnímu úřadu již současně s návrhem na povolení spojení dodal veškeré potřebné podklady k posouzení uvedené fúze.
- • Hned několik pojišťoven se vyjádřilo, že bude i v příštím roce **pojišťovat cestovní kanceláře proti krachu.** A to i přesto, že antimonopolní úřad **nepovolil prodloužení tzv.**

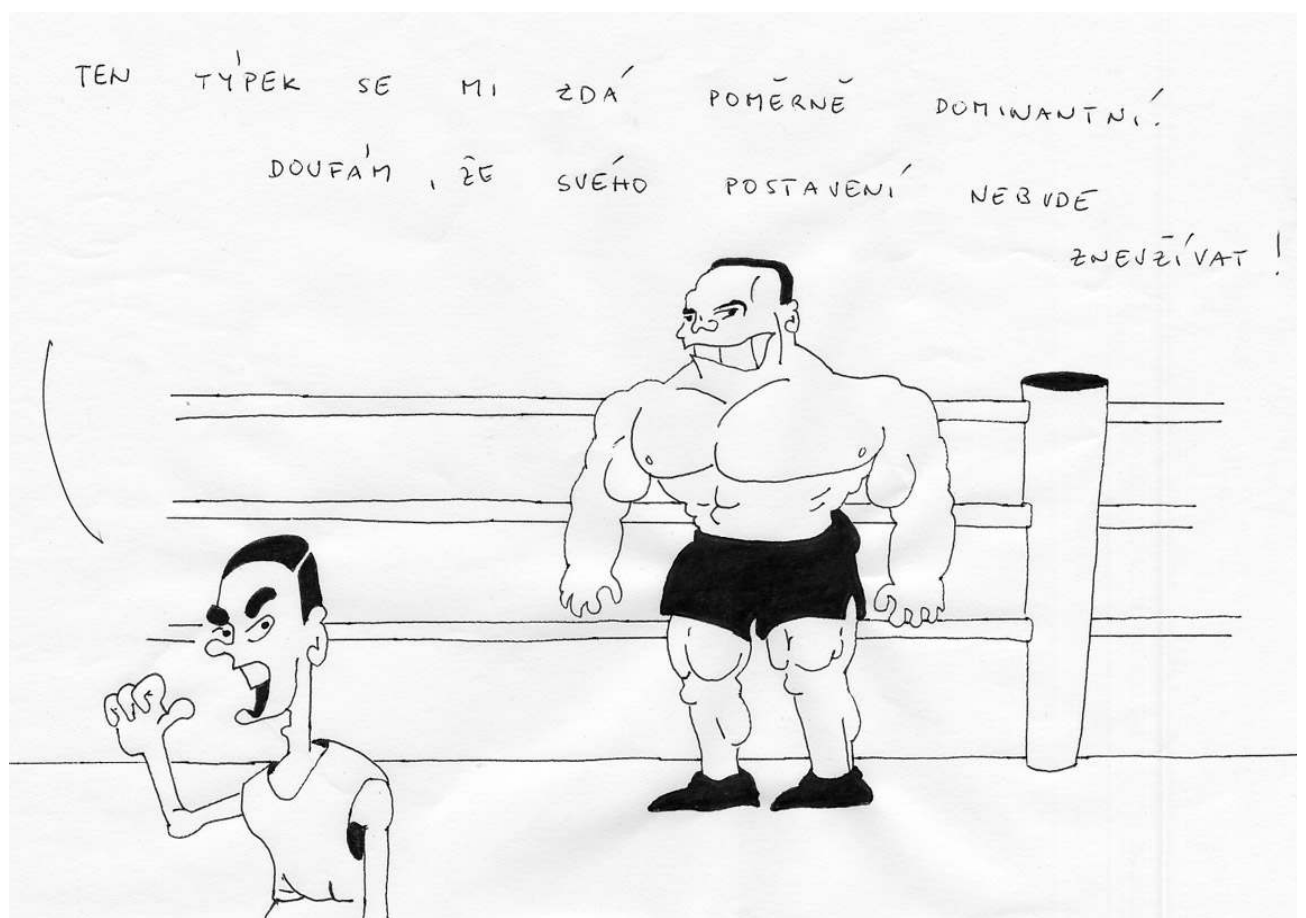
poolu, který toto pojištění v minulých letech zajišťoval. Nepotvrdily se tak spekulace, že zamítnutí další existence poolu na tomto trhu ze strany ÚOHS, bude znamenat ohrožení existence většiny cestovních kanceláří.

- • Právní moci nabylo rozhodnutí, kterým byla **Dopravnímu podniku Ostrava (DP Ostrava) uložena pokuta 50 000 Kč** za závažné porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel se provinil tím, že nákup autobusů v letech 2001 a 2002, při kterém byly použity prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtu statutárního města Ostravy, neprovedl v souladu se zákonem. Ostravský dopravní podnik nevyhlásil obchodní veřejnou soutěž, nevyužil ani jiné formy zadání veřejné zakázky, nýbrž rozhodl o přímém nákupu autobusů od polské společnosti Neoplan - Solaris.
V rámci rozkladu zadavatel opakoval své dřívější tvrzení, že je výhradním distributorem autobusů této společnosti pro Českou republiku, a proto jiný postup, než přímý nákup od výrobce pro něj není myslitelný. ÚOHS se ve správním řízení podrobně zabýval problematikou výhradního zastupování. V předmětné smlouvě o zastoupení mezi zadavatelem a společností Neoplan – Solaris je pouze uvedeno, že DP Ostrava nemůže prodávat autobusy jiných výrobců. Při nákupu od jiných výrobců, však touto smlouvou omezen není. Předseda ÚOHS podaný rozklad zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí Úřadu, neboť zadavatel nepostupoval v souladu se zákonem.
- • ÚOHS zahájil správní řízení s několika společnostmi provozujícími supermarkety kvůli vysokým cenám brambor. **„Tyto ceny jsou skutečně velmi podezřelé a těžko pochopitelné. Pokud supermarkety postupují ve smyslu rčení - „naš konkurent je náš přítel a spotřebitel náš nepřítel“ - navíc v tomto předvánočním období, dopouštějí se závažného porušování soutěžních pravidel,“ uvedl předseda Bednář.** Antimonopolní úřad se v roce 2003 zabýval také zvýšeným počtem podnětů, týkajících se možného porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže i v dalších oblastech potravinářského průmyslu. Šlo zejména o trh vepřového masa, vajec nebo pečiva.
- • Předseda Bednář zamítl rozklad ve věci obchodní veřejné soutěže na vypracování projektu a zhotovení stavby **„ČD DDC, Pilotní projekt GSM–R v úseku Děčín, státní hranice – Ústí nad Labem – Praha – Kolín“.** Zadavatel České dráhy rozhodl o výběru nejvhodnější nabídky tak, že využil možnosti stanovené v zákoně o zadávání veřejných zakázek, když se neztotožnil s doporučením komise pro posouzení a hodnocení nabídek a **rozhodl o odchylném pořadí uchazečů.** Na rozdíl od doporučení komise zadavatel vybral jako nejvhodnější nabídku společnosti KAPSCH, i když komise doporučila společnost Siemens. ÚOHS případ přezkoumal a dne 26.8.2003 vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým zrušil rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. **„Zadavatel porušil zákon, neboť neprokázal, že vybral nabídku nejlépe splňující kritéria vymezená v podmínkách soutěže,“ zdůraznil předseda ÚOHS Josef Bednář.** Proti tomuto rozhodnutí podali zadavatel a uchazeč Siemens rozklad (Siemens pouze proti odůvodnění). **Předseda ÚOHS napadené rozhodnutí potvrdil.** Zadavateli bylo uloženo provést nový výběr, neboť jeho hodnocení nebylo provedeno jednoznačně a transparentně. Zadavatel nehodnotil podle všech vyhlášených subkritérií, které si sám k jednotlivým kritériím stanovil. Neprokázal, že vybral nejvhodnější nabídku, když používal při zdůvodnění výběru nejednoznačné slovní obraty. Dále zadavatel neuvedl, jakým způsobem bude postupovat při svém odchylném hodnocení, nestanovil si žádnou metodu hodnocení.
ÚOHS veřejnou zakázku na vypracování projektu a zhotovení stavby ČD DDC, Pilotní projekt GSM – R v úseku Děčín, státní hranice – Ústí nad Labem – Praha – Kolín

přezkoumával již v loňském roce. Dne 16. září 2002 bylo vydáno druhostupňové rozhodnutí předsedy Josefa Bednáře, kterým bylo **zadání této veřejné zakázky zrušeno**.

- • ÚOHS vydal rozhodnutí, kterým **přerušil** řízení o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro společnost **Třinecké železářny**. Toto správní řízení se přerušuje do ukončení konzultací s Evropskou komisí.

Hospodářská soutěž očima karikaturisty Petra Botha

Petr Both (nar. 5. srpna 1974) vystudoval FF MU v Brně obor historie. V současné době se věnuje překladatelské činnosti z italštiny. Kreslení karikatur patří mezi jeho záliby.

P F 2 0 0 4

ÚRAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE